

سخن آغازین

گامی دیگر

احمد خواجه نژاد*

گستره‌ی تأثیرگذاری فرهنگ، در جای جای زندگی فردی و اجتماعی، لزوم توجه به آن را بیش از هر مقوله‌ی دیگری روشن می‌کند و بر همین اساس است که اغلب آنانی را که سودای توسعه جوامع را دارند، بستر لازم برای رسیدن به این مقصود را «فرهنگ» می‌دانند و این ساختمان را بدون داشتن شالوده فرهنگی غنی، چندان قابل اعتماد نمی‌یابند.

موسسه فرهنگی میرداماد نیز با همین نگاه در اوایل دهه ۸۰ به همت آیت‌الله سیدکاظم نورمفیدی بنیانگذاری شد و فعالیت خود را آغاز کرد و بخش‌های کاری متنوع را در راستای اهداف بیان شده راه‌اندازی کرد. حرکت هر چند آرام اما پیوسته و مداوم این مجموعه، تأثیرات قابل لمس را در فضای عمومی محل فعالیت خود گذارده است. راه‌اندازی کتابخانه بزرگ میرداماد با بیش از ۹۰ هزار جلد کتاب و سایر امکانات مورد نیاز و ده‌ها فعالیت آموزشی و پژوهشی در حوزه تبیین معارف دینی و احیای تاریخ و فرهنگ سرزمین‌گردگان، این مرکز را محل رجوع بسیاری از اهالی فرهنگ و طالبان علم و دانش و اصحاب تحقیق و پژوهش ساخته است. هم‌اکنون نیز فعالیت دیگری را به لیست فعالیت‌های خود افزود و آن انتشار «فصل‌نامه اختصاصی مطالعات فرهنگی» است تا مسیر دیگری را تجربه کند. نام این فصل‌نامه و موسسه صاحب امتیاز آن، از نام فیلسوف، متکلم و فقیه شهیر استرآبادی، معلم ثالث؛ «میر محمدباقر استرآبادی» گرفته شده است.

*مدیر مسئول و سردبیر

فصل‌نامه میرداماد قصد دارد ضمن آن‌که به وسیله این رسانه با بخش دیگری از جامعه ارتباط برقرار کند، فرصت جدیدی را برای پرداختن به موضوعات فرهنگی فراهم سازد.

پیش‌شماره‌ی پیش روی شما، به ضرورت فعالیت‌های موسسه فرهنگی میرداماد پرداخته و هدفش آن است که در اولین ارتباط خود با مخاطبان، این موسسه بیشتر معرفی کند و به دلایل و اهمیت بخش‌های راه‌اندازی شده در آن و تأثیرگذاری آن بر جامعه از زبان و قلم صاحبان علم و تجربه بپردازد.

از شماره‌های آتی موضوعات مهم حوزه فرهنگ کالبد شکافی و تحلیل خواهد شد و در هر شماره پرونده‌ی موضوع خاصی، مورد واکاوی قرار می‌گیرد و همان‌گونه که موضوع فصل‌نامه به آن اختصاص داده شده است یعنی «مطالعات فرهنگی»، تلاش داریم تا شکل‌ها و فرایندهای فرهنگی را در چارچوب و قالب موضوعات مشخص مورد کاوش و بررسی قرار دهیم. موضوعات اساسی همچون: جایگاه فرهنگی بومی، مظاهر تمدن نوین در تحولات فرهنگی، نقش آموزش در فرهنگ، نقش آموزه‌های دینی در توسعه فرهنگی، تأثیرات توسعه نابهنجار شهرها در تحولات فرهنگی، فرهنگ شفاهی، فرهنگ توسعه یا توسعه‌ی فرهنگی و ده‌ها موضوع دیگر که هر کدام از آن‌ها در یک شماره، به بحث و بررسی گذاشته خواهد شد.

در شماره بعد که شماره نخست فصل‌نامه خواهد بود به بررسی جایگاه فرهنگی بومی پرداخته خواهد شد و مولفه‌هایی همچون: عوامل موثر در تقویت فرهنگ بومی، آیین و مناسک دینی در فرهنگ بومی، جهانی شدن و فرهنگ بومی، فرهنگ بومی و تاریخ‌نگاری محلی، نقش سازمان‌های تصمیم‌ساز در فرهنگ بومی، آینده فرهنگ بومی و... مورد بررسی قرار خواهد گرفت. هر چند نگاه این نشریه به موضوعات، نگاهی جامع خواهد بود اما توجه ویژه‌ای به حوزه جغرافیایی استانی که امروز گلستان نامیده می‌شود اما در تاریخ و تمدن ایران زمین، با نام‌های هیرکان، جرجان و استرآباد شناخته‌تر است، خواهد داشت.

امید است با تکیه بر ظرفیت‌های بالقوه و غنی فرهنگی و تمدنی سرزمین‌گران و استعداد‌های موجود که اصلی‌ترین آن وجود نیروهای انسانی توانمند و اهل خرد و اندیشه است بتوانیم گامی مفید برداریم و دست استمداد خویش را به سوی همه دلسوزان فرهنگی دراز کرده و با افتخار، مدد آنان را سرمایه خود خواهیم کرد.